

Dz.U.58.29.126

KONWENCJA (NR 98)  
DOTYCZĄCA STOSOWANIA ZASAD PRAWA ORGANIZOWANIA SIĘ I ROKOWAŃ  
ZBIOROWYCH,

przyjęta w Genewie dnia 1 lipca 1949 r.  
(Dz. U. z dnia 28 maja 1958 r.)

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej  
RADA PAŃSTWA  
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ  
podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 1 lipca 1949 r. przyjęta została w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy Konwencja (nr 98) dotycząca stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że wymieniona Konwencja jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 14 grudnia 1956 r.

(Tekst Konwencji w przekładzie polskim i w brzmieniach oryginalnych zamieszczony jest w załączniku do niniejszego numeru)

ZAŁĄCZNIK

KONWENCJA (Nr 98) DOTYCZĄCA STOSOWANIA ZASAD PRAWA  
ORGANIZOWANIA SIĘ I ROKOWAŃ ZBIOROWYCH

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,  
Zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i  
zebrana tam w dniu 8 czerwca 1949 r. na swojej trzydziestej drugiej sesji,

Postanowiwszy przyjąć różne wnioski dotyczące stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych, która to sprawa stanowi czwarty punkt porządku obrad sesji,

Postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formie konwencji międzynarodowej,  
przyjmuje w dniu pierwszym lipca tysiąc dziewięćset czterdziestego dziewiątego roku  
poniższą konwencję pod nazwą Konwencji o prawie organizowania się i rokowań  
zbiorowych, 1949:

Artykuł 1

1. Pracownicy powinni korzystać z należytej ochrony przed wszelkimi aktami dyskryminacji, dążącymi do naruszenia wolności związkowej w dziedzinie pracy.
2. Taka ochrona powinna odnosić się w szczególności do czynów mających na celu:
  - a) uzależnienie zatrudnienia pracownika od warunku, że nie przystąpi on do związku zawodowego lub przestanie należeć do związku zawodowego,
  - b) wydalenie pracownika lub skrzywdzenie go we wszelki inny sposób z powodu jego przynależności do związku zawodowego lub udział w działalności związkowej poza godzinami pracy lub, za zgodą pracodawcy, podczas godzin pracy.

## Artykuł 2

1. Organizacje pracowników i pracodawców powinny korzystać z odpowiedniej ochrony przed wszelkimi aktami ingerencji jednych w sprawy drugich bądź bezpośrednio, bądź przez swych przedstawicieli lub członków, jeżeli chodzi o tworzenie tych organizacji, ich działalność i zarządzanie nimi.

2. Będą w szczególności uznane za akty ingerencji w rozumieniu niniejszego artykułu środki zmierzające do spowodowania utworzenia organizacji pracowników, które by były opanowane przez pracodawcę lub przez organizację pracodawców, albo do wspierania organizacji pracowników finansowo lub w inny sposób, w celu podporządkowania tych organizacji kontroli pracodawcy lub organizacji pracodawców.

## Artykuł 3

W razie potrzeby należy utworzyć instytucje odpowiadające warunkom krajowym dla zapewnienia poszanowania prawa organizowania się określonego w poprzednich artykułach.

## Artykuł 4

W razie potrzeby należy zastosować środki odpowiadające warunkom krajowym, w celu zachęcania i popierania jak najszerszego rozwoju i wykorzystywania procedury dobrowolnych rokowań dla zawierania układów zbiorowych pomiędzy pracodawcami i organizacjami pracodawców z jednej strony a organizacjami pracowników z drugiej, w celu uregulowania w ten sposób warunków pracy.

orzeczenia sądów

tezy z piśmiennictwa

## Artykuł 5

1. Ustawodawstwo krajowe określi, w jakim zakresie gwarancje przewidziane przez niniejszą Konwencję stosować się będą do sił zbrojnych i do policji.

2. Zgodnie z zasadami przewidzianymi w paragrafie 8 artykułu 19 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, ratyfikacja tej Konwencji przez Członka nie może być uważana za naruszenie jakiegokolwiek ustawy, jakiegokolwiek orzeczenia, zwyczaju czy układu, które już istnieją, a które udzielają członkom sił zbrojnych lub policji gwarancji przewidzianych w niniejszej Konwencji.

## Artykuł 6

Niniejsza Konwencja nie dotyczy urzędników państwowych i nie będzie mogła w żaden sposób być interpretowana jako naruszająca ich prawa lub \*\*\*.

## Artykuł 7

Formalne akty ratyfikacji niniejszej Konwencji zostaną przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy do zarejestrowania.

## Artykuł 8

1. Niniejsza Konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których akt ratyfikacji zostanie zarejestrowany przez Dyrektora Generalnego.

2. Wejdzie ona w życie w dwanaście miesięcy po zarejestrowaniu przez Dyrektora Generalnego aktów ratyfikacji dwóch Członków.

3. Następnie niniejsza konwencja wejdzie w życie dla każdego Członka w dwanaście miesięcy od daty zarejestrowania jego aktu ratyfikacji.

## Artykuł 9

1. Oświadczenia, jakie zostaną zakomunikowane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy zgodnie z paragrafem 2 artykułu 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, powinny wskazywać:

a) obszary, na których zainteresowany Członek zobowiązuje się stosować postanowienia Konwencji bez zmian;

- b) obszary, na których zobowiązuje się on stosować postanowienia Konwencji ze zmianami i na czym te zmiany polegają;
  - c) obszary, na których Konwencji nie daje się zastosować i w tym wypadku powody tego stanu rzeczy;
  - d) obszary, co do których zastrzega sobie decyzję po dokładniejszym zbadaniu sytuacji w odniesieniu do tych obszarów.
2. Zobowiązania wymienione w ustępach a) i b) pierwszego paragrafu niniejszego artykułu będą uważane za części składowe ratyfikacji i pociągną za sobą identyczne z nią skutki.
3. Każdy Członek będzie mógł zrzec się, w drodze nowego oświadczenia, całości lub części zastrzeżeń zawartych w jego poprzednim oświadczeniu, złożonym zgodnie z ustępami b), c) i d) pierwszego paragrafu niniejszego artykułu.
4. Każdy Członek będzie mógł w czasie, kiedy niniejsza Konwencja może być wypowiedziana w myśl postanowień artykułu 11, zakomunikować Dyrektorowi Generalnemu nowe oświadczenie, zmieniające pod jakimkolwiek \*\*\* jakiegokolwiek innego oświadczenia poprzedniego i przedstawiające sytuację na określonych obszarach.

#### Artykuł 10

1. Oświadczenia zakomunikowane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy zgodnie z paragrafami 4 i 5 artykułu 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy powinny wskazywać, czy postanowienia Konwencji będą stosowane na danym obszarze ze zmianami lub bez zmian; gdy oświadczenie stwierdza, że postanowienia Konwencji stosują się z zastrzeżeniem zmian, powinno ono wyszczególnić, na czym te zmiany polegają.
2. Zainteresowany Członek lub Członkowie albo władza międzynarodowa będą mogli zrzec się całkowicie lub częściowo, w drodze późniejszego oświadczenia, prawa powoływania się na zmianę wskazaną w jakimś poprzednim oświadczeniu.
3. Zainteresowany Członek lub Członkowie albo władza międzynarodowa będą mogli w czasie, w którym Konwencja może być wypowiedziana zgodnie z postanowieniami artykułu 11, zakomunikować Dyrektorowi Generalnemu nowe oświadczenie, zmieniające pod jakimkolwiek innym względem brzmienie jakiegoś poprzedniego oświadczenia i przedstawiające sytuację w przedmiocie stosowania tej Konwencji.

#### Artykuł 11

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą Konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięcioletniego okresu od daty pierwotnego jej wejścia w życie aktem przesłanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przezeń zarejestrowanym. Wypowiedzenie nabierze mocy dopiero w rok po zarejestrowaniu.
2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą Konwencję, a który w rocznym terminie po upływie dziesięcioletniego okresu, wymienionego w poprzednim paragrafie, nie zrobi użytku z możliwości wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym artykule, będzie związany na nowy okres dziesięcioletni, a następnie będzie mógł wypowiedzieć niniejszą Konwencję po upływie każdego dziesięcioletniego okresu w warunkach przewidzianych w niniejszym artykule.

#### Artykuł 12

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zakomunikuje wszystkim Członkom Międzynarodowej Organizacji Pracy fakt zarejestrowania wszystkich aktów ratyfikacji i wypowiedzeń przesłanych mu przez Członków Organizacji.
2. Zawiadamiając Członków Organizacji o zarejestrowaniu drugiego zakomunikowanego mu aktu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę, w jakiej niniejsza konwencja wejdzie w życie.

#### Artykuł 13

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy podaje do wiadomości Sekretarza Generalnego Narodów Zjednoczonych w celu zarejestrowania, w myśl artykułu 102 Karty

Narodów Zjednoczonych, dokładne informacje w sprawie wszystkich ratyfikacji, wszystkich oświadczeń i wszystkich aktów wypowiedzenia, które zarejestrował zgodnie z poprzednimi artykułami.

#### Artykuł 14

Po upływie każdego dziesięcioletniego okresu, poczynając od wejścia w życie niniejszej konwencji, Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy powinna złożyć Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej Konwencji i postanowi, czy należy wnieść na porządek obrad Konferencji sprawę całkowitej lub częściowej rewizji Konwencji.

#### Artykuł 15

1. W razie gdyby Konferencja przyjęła nową Konwencję, wprowadzającą całkowitą lub częściową rewizję niniejszej Konwencji, o ile nowa konwencja nie postanowi inaczej:

- a) ratyfikacja przez Członka nowej zrewidowanej konwencji pociągnęłaby za sobą z samego prawa, mimo postanowień artykułu 14, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej Konwencji pod warunkiem, że nowa zrewidowana konwencja weszła w życie;
- b) poczynając od daty wejścia w życie nowej zrewidowanej konwencji, niniejsza Konwencja przestałaby być otwarta do ratyfikacji przez Członków.

2. Niniejsza Konwencja pozostałaby w każdym razie w mocy w swej formie i treści dla Członków, którzy ją ratyfikowali, a nie ratyfikowaliby konwencji stanowiącej rewizję.

#### Artykuł 16

Teksty francuski i angielski niniejszej Konwencji mają jednakową moc obowiązywania.